

ό,τι όσοι γεννήθηκαν στην Ελλάδα από τη δεκαετία του '50 και εντεύθεν ήταν τυχεροί. Μπορεί αρκετοί από αυτούς να βίωσαν τις συνέπειες του εμφυλίου, να αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν προκειμένου να εξασφαλίσουν τον επιούσιο αλλά στην πλειοψηφία του ο ελληνικός πληθυσμός ζούσε καλύτερες μέρες.

Καθώς η δεκαετία του '60 προχωρούσε, η εκτίμηση αυτή αποκτούσε ακόμα μεγαλύτερη ισχύ όχι μόνο διότι ολοένα και περισσότερα Ελληνικά νοικοκυριά απομακρυνόντουσαν από τη φτώχεια, αλλά κυρίως διότι ο τρόμος του πολέμου, των εκτελέσεων, της πείνας, της βίας ολοένα απομακρύνονταν και μια νέα σκεπτόμενη, λιγότερο προβληματική και περισσότερο προβληματισμένη κοινωνία ανέτειλε.

Η δικτατορία ανέστειλε πολλά, αλλά συνάμα επανατροφοδότησε την αγωνιστική διάθεση και ήρθε η μεταπολίτευση που έδωσε στις μάζες όνειρα, στόχους, μέλλον.

Η συνέχεια επιδέχεται πολλές ερμηνείες. Σε κάθε περίπτωση η ελπίδα μιας κοινωνίας που θα προχωρούσε με πυξίδα τον πολιτισμό, με γνώμονα μια ευρύτερη συναίνεση άρχισε γοργά να ξεθωριάζει και στις μέρες μας δείχνει να έχει ολότελα χαθεί.

Τώρα γιατί ο νεοέλληνας εξοστρακίστηκε τόσο άσχημα από τον μεταπολεμικό κήπο της Εδέμ είναι μια άλλη, μεγάλη ιστορία.

Ίσως το κρύβει η φυλή. Ίσως το μασκάρει η ίδια ανθρώπινη φύση. Δύο χιλιάδες τετρακόσια χρόνια νωρίτερα ο Επίκουρος το είχε εκφράσει χωρίς αναστολές

«Η δυστυχία της σοφίας είναι καλύτερη από την ευημερία της ηλιθιότητας».

Κάτω από αυτό το πρίσμα, το μέλλον φαντάζει ζοφερό και η μόνη ευκαιρία που μπορεί να γεννηθεί φωλιάζει στις ψυχές των υγιών.

Αν είχε δίκιο ο Hugo που ισχυρίστηκε ότι: *«η δυστυχία φτιάχνει ανθρώπους ενώ η ευημερία δημιουργεί τέρατα»* ήρθε η ώρα της αναμέτρησης με τα τέρατα της βίας, του προσωπικού πλουτισμού, της καταλήστευσης των πόρων, της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, της καταρράκωσης των θεσμών, της διαφθοράς.

Ο αγώνας είναι τελικός και απόλυτα προσωπικός. Η εποχή των πάσης φύσεως Σωτήρων εξέπνευσε. Ο καθείς μοναχός κι αν βρεθεί στιγμή ντροπής, ο πολιτισμός έχει ελπίδα.